

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесим
гъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къидэкъы

№ 34 (22243)

2021-рэ ильес

ГЪУБДЖ

ГЪЭТХАПЭМ и 2

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
КЪЫХЭТЫУТЫГЪЭХЕР ыкы
нэмыйкъ къэбархэр
тисайт ижүгъотштых

WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээзет

Зэхэсигъом къышаїтыгъэ Іофыгъохэр

Ошіэ-дэмышлэ тхъамыклагъохэр къэмьгъэхъугъэнхэмкіэ ыкы ахэм къышдахыхэрэр дэгъэзыжыгъэнхэмкіэ, машлом зыкымыштэнымкіэ республикэ комиссием бэрэскэшхом илэгээ зэхэсигъом псым зыкыгъытэн, псыхъохэр къиунхэ залъэкъыт лъэхъаным республикэр зэрэфэхъазырым щитегущыгъэх. Адыгэ Республикаем и Лышыхъэу Къумпыл Мурат пшъэрыль къизэрэфишыгъэм тетэу республикэм ивице-премьерэу Сапый Вячеслав Іофхъабзэр зэрищагъ.

Псым зыкыгъытэн зильэкъыт

рэ тхъамыклагъохэм аштуху-
мэгъэнхэмкіэ амалэу зэр-
хъэхэрэм Адыгэ Республикаем

граждан оборонэмкіэ, ошіэ-дэ-
мышлэ Іофхэмкіэ и Комитет
итхъаматэ игуадзэу Рэшыд Ма-

наповыр къатегущыгъагъ. Цыифхэм псынкіэу макъэ зэрарагъэ-
лурэ системэ Адыгэим ил. Аш-
ишуагъэкъе республикэм ителе-
и радиоканалхэр, муниципальна
телестудиехэр къызфагъэфед-
дэнхэ, мобильнэ зэлхынгъэм
и операторхэм цыифхэм смс-
къэбархэр алэклагъэхан аль-
къыт. Республикаем ит псыхъохэм
адэт псым зыкыгъы-
риэтийрэмкіэ, гидротехническэ
псэуальхэм авариехэр къа-
шыхъунхэмкіэ прогнозхэр къэ-
зытырэ геоинформационнэ
системэри республикэм ща-
гъэфедэ.

Адыгэ Республикаем и Лы-

шхъэ пшъэрыль зэрафиши-
гъэм тетэу чыпіэ планирова-
ниемкіэ документхэр зэхагъэу-
цихэ зэхъум, псы къызыкіэон
ылъэкъыт чыпіэхэр агъэнэфа-
гъэх, ахэр амьгъэптихэу унэе
унэхэмрэ капитальнэ псэуа-
льхэмрэ аашашын фимытхэу
унашь аштагъ.

Ошіэ-дэмышлэ тхъамыклагъо-
хэр къэмьгъэхъугъэнхэм ыкы
ахэм зэрарэу къышдахыхэрэр
дэгъэзыжыгъэнхэм апае сомэ
миллион 37-рэ хүрээ Іспечэ-
гъянэ Адыгэим зэригъэуугъ.

(Икізүх
я 2-рэ нэклуб. ит).

Зэхъоклыныгъэхэр фэхъугъэх

Кіләццыклоу зы-
ныбжь ильэси 3-м
шомыкыгъэхэм апае
ахъщэ тынимкіэ
тхыльхэр унагъо-
хэм зэррагъэпсит
шапхъэхэм зэхъо-
кыныгъэхэр
афэхъугъэх. Ахэм
гъэтхапэм и 1-м
къышуяблагъэу
куячкіэ ял.

Зэпахырэ узэу дунаир зэ-
лъязыкуюгъэр къызежъэм, ахэр
нахь къызэрыкло ашыгъагъэх,
пілтээр икыгъэмэ, социальна
фэло-фашихэр зыгъецкіхэрэ
къулукъухэм ежхэм агъэ-
псыштыгъэх. Джы ны-тихэм
льэу тхыльтыри, нэмыйкіэу ишы-
къагъэхэри ежхэм ашхъэкіэ
атынхэ фое.

Унагъом лъэу тхыльтыр кіэ-
лэццыклоу къызыхъукіэ аперэу
еты ыкы нэужым, ыныбжь
ильэс хахьо къэс, икіэркіэу
етхыхъы. Зышыпсэурэ чыпілэр
зызэблихъукія кітыхъыжын
фаеу щыт.

УФ-м Іофшіенымкіэ ыкы
цыифхэр социальнэу къеуху-

мэгъэнхэмкіэ и Министерстве
къызэритьгъэмкіэ, социальна
Іофхэм афэгъэзгээ къулукъу-
хэм е лъэнэкъуаб къызэлты-

зыбултырэ гупчэм уякуалэм
плахыщ, къэралыгъо фэло-фа-
шихэм япортал бгъэфедени
пльэкъыт.

Шапхъэу непэ щыгъэхэм къы-
зэрэшыдэльтигъэмкіэ, унагъом
гъотэу илэр, гуртымкіэ лъы-
тагъэу, узэрэпсэн пльэкъыт

ахъщэ анахь макъэу агъэнэ-
фагъэм фэдитгүм нэмьсирэ-
мэ, мы пособиер къыфэклонэу
къытэфэ.

ЗЭХЭСҮГЬОМ КЫШАЛЭТЫГЬЭ ИОФЫГЬОХЭР

(Икзех).

Адыгэ Республикаем тыкъэзыцуухъэрэ дунаим икъэухумэнкіе ыкычыопс къэкlyаплэхэмкіе и Гъэйорышланлэ ипащу Сергей Колесниковым зэхэсүгьом кызыэрэшиугъэмкіе, федеральнэ, республикэ бюджетхэм къахагъэкигъэ сомэ миллиони 110-м ехур псым зыкъымыгъэтын тегъэлпсихъэгъэ юфтихъабзэхэм я Гъэйорышланлэ 2020-рэ ильэсийн апэуигъэхъагь. А мылькумкіе Коцхъаблэ районымкіе селуу Вольнэм дэжь псыхью Лабэ дамбэ щагъэлпсигь, Шэуджэн районымкіе куаджэхэу Пшычай, Къэбэхъаблэ, Хъатыгъужъукъуае адэжь псыхью Фарзэ идамбэхэр, Красногвардейскэ районымкіе селуу Еленовскэм дэжь псыхью Псынэф идамбэ, Мыекъопэ районымкіе поселкуу Победэм дэжь псыхью Шъхэгуашаа идамбэ агъэцкіэжъагь. Джащ фэдэу республикэм иgidротехническэ псеузалъэхэр агъэцкіэжъагь, ахэм ящиковыгъэ документхэр агъэхъазырыгъях, псыхью Джаджэ икъладжэ. Мыекъопэ районым шаукъэбзыгь.

Шъольырым ит псыхьюхеу, иgidротехническэ псеузалъэхэр щинэгъуаплэ итхэр Адыгэ Республикаем ивоменственне комиссие джыдэдэм еуплэхух.

«Росводресурсы» зыфиорэм

псыхью Лабэ щагъэлпсигь гидротехническэ псеузалъэр куаджэу Коцхъаблэ дэжь гэргекло щигъэцкэжъигь. Аш фэдэ юфшэнхэм сомэ миллион 38-м ехуу апэуихъагь. Мыекъуапэ дэжь псыхью Шъхэгуашаа икъладжэ щагъэлпсихъэбзэгъэнтэй тегъэлпсихъэгъэ проект-сметэ документациер мыгъэ агъэхъазыгь. Аш нэмикіеу километри 10 фэдиз хъурэ каналхэр Шэуджэн, Красногвардейскэ, Тэхъутэмкіое районхэм Адыгэ мелиоводхозым гэргекло ашигъэлбэзагъэх, ахэм сомэ миллион 13,7-рэ апэуихъагь.

Урсылем и МЧС Адыгэ Республикаемкіе и Гъэйорышланлэ шъхьаа ипащу ишпээрэхъэр палъэ горэклэ зыгъэцакіеу Станислав Илющенкэр экстрен-нэ къулькъухэр ошэ-дэмшш юфхэм зэрафхэвзыхърэм кытегушигъагь. Ведомствэм кызызритыгъэмкіе, аш паа нэбгыре мини 4,8-рэ фэдиз зыххээрэ купре технике мин 1,3-м ехуре республикэм щизэрэгъэуугь.

2021-рэ ильэсийн гъэтхапэм и 1-м кызызгъэжъагьэу мэкьюгъум и 30-м нээс псыкъиунымкіе республикэм иоффхэм язынет мафэ къэс зэрэгшш юшт. Оперативнэ куп 19-мэ муниципальнэ образованиехэм юф аашаш юшт.

Псыр кызызгъэклияеклэ зэрэзеклошт шыкіэхэм джыдэдэм яусэх. Ошэ-дэмшш юфхэр

кызызгъуунхэд ылъэкыщ чын-пэхэр пешорыгъэшшэу гъэнэфэгъэнхэм, цыифхэмрэ чынпэхэмрэ якъеухъумэн тегъэлпсихъэгъэ унашшохэр штэгъэнхэм афэорышш юшт модельхэм якъеухъин лъагъэклият. Технопаркэу «Кванториумын» икіэлэ-еджаклохэри мы юфхэм кыхагъэлажъэх, 2021-рэ ильэсийр имыкызэ ар аухынэу рахъухъэ. АР-м и Премьер-министрэ итуадзэу Сапый Вячеслав зэхэсүгьом кызызгъэхъигъэштэймкіе, псыкъиуным зыщу-

хъумэгъэнтэй епхыгъэ юфыгъохэм Адыгэ Республикаем и Лышхъэхэу лъэшшу ынаа атырэгъеты. Комиссием ыштэгъэ унашшохэр икью ыкы агъэнэфгээ палъэхэм агъэцкіэнхэ фае.

«Республикэм и Лышхъэхэу Къумпыл Мурат зэрэхигъэунэфыгъэгъэмкіе, псыкъиуным епхыгъэ юфыгъохэм язэшшохъинкіе гъогу картэ псы къэклэ-пэхэмкіе Федеральнэ агентствэм итгүсэхэу зэхагъэуугь. Ведомствэхэм яшшхъэтхэмрэ муниципалитетхэм ялаш-

хэмрэ ашхъэкіе аш кыхэлэжъэнхэм мэхъанэшхо ил, республикэм исхэм щинэгъончэу ялэштия аш елъытыгь», — кынчагъ Сапый Вячеслав.

Джащ фэдэу машом зыкъымыштэнымкіе республикэм иоффхэм язытэрэ ошихо Адыгэйм кызызгъесым юфтихъабзэу зэрахагъэхэмрэ афэгъэхыгъэ къэбархэм зэхэсывьом Ѣядэуугъэх.

Адыгэ Республикаем и Лышхъэхэу пресс-къулькъу

Владимир Путиным игъоу ылъытагъ

УФ-м и Президентэу Владимир Путиным бизнесым щылажьэу зэпахырэ узэу дунаир зэлъызыгъуу гээ иягъэ зэригъэжъигъэхэм кредит ятагъэнтэй фытегъэлпсихъэгъэ программаклэу агъэхъазырыгъэм дыригъэштагъ.

Нахыпэкіе кредитым процен-ти 2 тегъэхъагьэу атыштагъ, джы процентхэр 3 ашыгъэх, ау-программэм предприятие ини, цыкъуу хэлжъэнхэ альэкъышт.

Урсылем и Правительствэ и Тхъаматэу Михаил Мишустиним УФ-м Федерациемкіе и Совет ипащхэм зэлукіэгъуу адьри-лагъэм кызызгъэштэйгъэмкіе,

программэм зэхъокыныгъабэ фэхъуу, компаниехэм хэхъоныгъэхэр ашынхэм ар фэорышш юшт. Къэралыгъом иэкономике цыкъу-цикъуу зэрэзэ-

теуцожьырэр ары процентхэр къяэтихэм ушхъягуу фэхъуу гъэр.

Программэм кызызгъэштэдэлжыгъэмкіе, кредитым ильэс палъэу ил, ар зыгъэлпсирэм 2021-рэ ильэсийн иапэрэ мэзих чыфэри, процентэу техъохэрэри ытыштхэп, ятонэрэ ильэсныкъом, мазэ къэс зэфдэу тегошагъэу, ытыжьыщт. Аш хэлажъэм зыштоигъохэм гъэтхапэм и 9-м тхылхэр атынхэм рагъэжъэн альэкъышт.

Михаил Мишустиним нэбгы-

рэ миллионрэ мин 500-рэ фэдизмэ юфшлэпэ чынпэхэр къяэтигъэ предприниматель мин 75-мэ мы іэпнэгъур агъэфедштэу пешорыгъэшшэу къалытагъэу кынчагъ. Аш кызыз-рэкигъэхъигъэмкіе, а уахтэм кыкъюц зэпахырэ узым пешуеклорэ вакцинер зищыкагъэхэм анахыбэхэм ахэлхъагъэ хунышь, бизнесым кытырэ фэофашлэхэр нахыбэу агъэфедэнхэм, аш щилэжъэрэ хызметшлэпэхэм зэтеуцожынхэ амал ялэнным пащхэр щэгүгъых.

Пенсиехэмкіэ фондым къеты

Гъэтхапэм зимэфэкхэр

УФ-м Пенсиехэмкіе ифонд и Къутамэу АР-м щылэм пенсиер е нэмыкі ахьщэ тынхэр зылэклигъахъэхэрэм ашыщэу нэбгырэ 32-мэ яубийлэй мы мазэу къихъагъэм хагъэунэфыкъышт.

Ахэм анахыбэхэм, ар нэбгырэ 20, аныбжь ильэс 90-рэ мэхъу. Бзыльфыгытитумэ, зыр Джэджэ, адэр Тэхъутэмкіое районхэм ашэлпсэух, мы мазэм аныбжь ильэсийн 100 мэхъу. Етлани гъэлэгъоныр, ахэр а зы ма-

фэм къэхъуугъэх, түми ацлэр Евдокия.

Зимэфэкхэр зэкіэри Хэгэгү зэошхом иветераных, хэлжъагъэх е тэлхим щылажьэх.

Зэрэхабзэу, юбилиархэм УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр кызыщафэгушорэ тхыл-

хэр къалыкъэштых. Пенсиехэмкіе фондым и Къутамэ иоффы-шлэхэрэ афэгушох, псауныгъэ ялэу джыри бэрэ ягупсэхэм ашьхъагь итынхэу афэлъялох!

УФ-м Пенсиехэмкіе ифонд и Къутамэу АР-м щылэм ипресс-къулькъу

ЦЫФЫМ ИФИТЫНЫГЬЭХЭР КЬАУХЬУМЭХЭЗЭ

Хэрэмрэ афэвэхийг вэу зэхажсан вэй.

Президентом хигжээнэфыкыгь «...анаах лъэхъэнэ кинеу зэпахырэ узээ коронавирусым зызишишомбгүрээм Урысыем ихыкумхэм тофышо зэрашлагъэр, цыфхэм зыктызерафагъазэрэ пстэуми, зэкл помы хүнену, зэрэхэлгээхэр, зэхэфын пэпчэ зэлүхыгъэ ыкыи амыушьэфэу... Хыкумхэр пшьэрлытэу ялэм фэшыыпкъягъэх ыкыи, эпидемием епхыгъэ щынагьоу щылэм емыглыхыа, яштыпкъэу тоф ашлаг цыфхэм яфиты-ныгъэхэр, къэралыгъомрэ обществамэрэ яфедэ къауххумээз. Зэшүахырэ тоф зафэм идэгүүгэ кыыкличигъэп, ар джыри нахышу ашыныри афызешлокыгь».

Мы маффэхэм УФ-м и Къэралыгъо Думэыштагь УФ-м и УПК гъэтэрэззыжынхэр фэшыгъэнхэм фэгъехыгъэ проектеутхъаусыхжэй (кассационнэ) тхыльхэр атынхэм уахътэу фыихэхыгъэм фэгъехыгъэ: аумысыгъэхэм ильянсынкъо ялэшт хыкум хэукъоногъяар агъэтэрэззыжынхэм къэдэнхэм пае.

КЛЭДЭҮНХЭМ ГАЕ.

зэхъокыныгъэу ашыгъэхэр арых. Ахэм ялтытыгъэу зэхъокыныгъэ шъхьалитлы щылэ хүгуэ: экстерриториальнэ ыкли тхьаусчуха түнчлэх пстории зынтара кассаций

усыхэх тхыль пстэури зыштэрэ кассациер. Экстерриториальнън къикырэр джылоф пстэуми шьольыр зэфшэшьхафхэм ашылэ хыкумхэр зэрахаптэхэрэр ары. Тапэкіл хүщтэгээ а зы юфмын иуцгүүшиц (инстанциехэм) зы хыкумым щыхаптэхэй. Аш фэдэ джышилжэштэл.

хэй. Аж үфэд джы щигэжүүлжтэй.

Ящэнэрэ, тхъаусыхажь, уцугъом имэхан ханх нахь ины хүргээ. Үїпкээ тхъаусыхажь тхыльхэм ахаплъэхэти, пхырагъэкиштыгъэхэр мэклагъэх. Джы къатырэ пстэрүри алахы. Зэфэххысыжь зэхэсэгъом Лебедев Вячеслав Михаил ыкъом къышиуягь: «Кассационнэ ыкъи апелляционнэ уцугъохэм къахиубытэу нэбгырэ мини 8,3-у аумысигъэхэм альэныкъокэ унашьоу ашыгъагъэхэр ащатырахжыгъягъэх, нэбгырэ мин 17-мэ альэныкъокэ зэраумысигъэхэр зэблахъугъэх пшъядэкъижыр афагъэмаки».

Аш нэмүүкэй УФ-м и Ашьэрэ Хыкум изэфхэхысыгж зэхэсигьо кыышахаэшьгэй 2020-рэ ильэсийн кыклоцл присяжнэхэм яхыкум ыгашхэе нэбгүрэ 938-рэ кызэриуцаагъэр. Мыхэм языплланэм анахыбэр аухыижыг. Ухыижын тохфэм япроценти кыхихэхуяг. Аш епхыгье уголовнэ тохфэй присяжнэхэр зыхэлжээнхэ альэктиштхэм япчыагэ хэгээхьогзнымии рэгүүших.

Зэкэ урысые хыкумхэм, анахъеу ашпъэрэ хыкум шъхъаэм, амал пстэури алэкілтъын фае шуагъэ къэзытырэ хыкум ухъумэным ифитыныгъеу цыфхэм яэр агъэфедэнымкэ. Ти Конституциие изы шепхъэ шъхъаеу ар ѿйт ыккі, щэч хэмэльэу, пхъашеу гъецкілгэгэн фае. Джаящтуу, иккыгъэ ильзесим ичъэпьюгу мазэ и 13-м УФ-м и Ашпъэрэ Хыкум и Пленум УФ-м и Къэралыгъо Думэ къихильхъагъ федэральна хабзагъаныгъ-ау «Уго-

хъягь федеральнэ хэбзэгъэцүгүй «у-
ловнэ мышлапхъэм (проступкэм) кыкыр-
рэп хэгъехэзгээнэм пае УФ-м и Уголов-
нэ кодекс ыкли УФ-м и Уголовнэ-процес-
суальнэ кодекс зэхъокыныгъэхр фэшил-
гъэнхэр» зыфиорэм ипроект. Хэбзэгъэу-
цугъэм ипроектыкэ нэүасе фэшишыгъэ-
хэр УФ-м и Авшъэрэ Хыыкум и Тхъаматэу
В. М. Лебедевыр ары. Ащ агу кыгъэ-
кыжыгыг хэбзэукуньонгъэ мыхыхылтэхэм-
кэ аумысыгъэхэм ашлэ ыкли зышлокыхэ-
мыхъущ 80-м ехуу хэбзэгъэуцугъэм
кызэригъэнафэрэр. Хыыкумым үүмисы-
гъэхэм ювшлэн агьотыныр пэрьохуу
къафэхуу, финанс фэл-фашихэмкэ цыхээ-
къафашырэп, мыхэр зэфагъэмрэ гуклэ-
гүнүгъээрэп. Федеральнэ

Адыгэ Республикаем Ioф пстэуми ахэпльэрэ ихыкумхэм 2020-рэ ильэсым Ioфэу ашлагъэм зэфэрхысыжъхэр фэтшынхэм ипальэ къэсыгь.

хэбзэгтэйцугъэм ипроектыкіе уголовнэ мышлапхъэр (проступкэр) зышаагъедэрэ льэнсыкъор нахь еушъомбгуу, мы институтыр унээ мылькум епхыгъэ бзэджэшлажхэм (УФ-м и УК ия 21-рэ шхъэ) яльтэнсүкүиблэу хъалс пшъэдэкъыжь зэрэтиральхъэрэм, алэрэу зэрхягъэхэмэ егъээзыгъэ юфым емыхыгъэхэмэ, тыгъонымрэ зэкъодзэн юфхэу квалифицирующэ нэшанэ зимыгъэхэмрэ (УФ-м и УК ия 158-рэ статья иа 1-рэ Iахь ыклия иа 159-рэ статья иа 1-рэ Iахь) къызэлъеубыты. Мы зэхъокыныгъэхэм япхырышын цыфхэу алэрэу хэбзэукъоныгъэ зезыхягъэхэм ясоциализации ыклия криминальна щылаклэм хещаагъэ мыхынхам афэлорышлэшт. Уголовнэ мышлапхъэхэм ахагъяващт экономикэм епхыгъэ мыхынльэ бзэджэшлажхэхуу хъункынсыр зышамыгъэфедагъэхэуу ыклия бзэджэшлэх кулхэм ахэмхитхуу алэрэу зэрхягъэхэри — ахэр джыри 29-рэ (УФ-м и УК ия 22-рэ шхъэ), гүшүйэм пае, къаахеубытэх юридическэ лъялпсэкэ зэрлажхъэхэрэх хабзэм димыштуу агээпсыгъэмэ (зэрхягъокыгъэмэ), таможненстинхэу организацихэм е физическэ лъялпсэ зилэу лажъэхэрэм къарагъятыхэрэм защадзыягъэмэ, нэмийкхэри. Зэкимкни уголовнэ мышлапхъэр (проступкэр) Урсынэе Федерацием и Уголовнэ кодекс хэт состави 112-мэ ательйтэйшт.

2020-рэ ильясым игъэтхэлээ мазээ и 19-м кыышуублагъээз ижъоныгъякэл и 11-м нэс республикээм ихъкуумхэр, урысые хыыкуумхэм афэдээр, зыкI «карантин» юфшлакIэм тетгэгъэх — зэкIапхъэ мыхуущт юфхэмрэ зэдэнхэу унашьохэмрэ упрощенэ производствэхэмрэ яхьынгэхэу Урысые Федерации и Апшьэрэ Хыыкуурэ Урысые Федерации и Хыыкуумышхэм я Совет и Президиумрэ я Постановлениехэу 2020-рэ ильясым игъэтхапэ и 18-м ыкIи имэлтийфэгыу и 8-м (N 808-рэ, N 821-рэ) кыыдэкIыгъэхэу зэкIапхъэ мыхуущт юфхэр кыызщытыгъэхэм ахахъэхэрэр арых нынэп зэхрафыщтыгъэхэр. НэмыкI лъэнэхъюхэмкэ хыыкуумхэм ежхэм унашьо ашынгыгъэ юфыр зэкIапхъэ хуущт-мыхуущтим фэгъэхыгъэу.

Зэкхэхээ мыхуулжээ ахэхьагаа Ioфхэу
пшъэдэкыжье арагаа хыщтэм икъыхэ-
хын, ихэгэхжон, изэблэхүн ө итехыжын
афэгэхыгэхэр, зыныбжь имыкугэхэм
е псаунгэхэмкэ лъяэл зимишэхэм ящыэ-
нигэв къэгъэнэжыгэхэн фэш медицинэ
фэло-фаший яшылгэхэн фаемкэ яшои-
гъонигэхэр хабзэкт къэзыгэльгаагэ-
хэрэм унашьор ашынм кызыщемизэгы-
хэрэр, джааш фэдэу Ioфхэу административэ
хэбзэукынжэхэу администраторив
нэ тэгтысынир, администраторив нэ дэш-
нир, Ioфхэу ашшэрэм икъизэгтэйцон
е сүнта гландафагаа замын агуулжин

охътэ гъэнэфагъэкэ зэпгъеуగъэнэрын
къыздыхэлъытағъэхэр, даом изэшшохын
епхыгъэхэр, юфхэу дисциплинарнэ гъэ-
тысыным ыкki аш изэшшохын агъэцакэ
зыхукэ дисциплинарнэ мыхъо-мышэгъэ
пхъаша зыщизэрхъаягъэхэр. Джащ фэдэу
зэкхахъэ мыхъущтхэм ахъягъяж условнэу
пальэр къэмисызэ шъхъафит ашыжын-
хэмкэл лъятухэр, пшъэдэкыжъэу атыраль-
хъаягъэм илахъэу джыри зынэмисыгъэхэр
нахь шъбаккэ афызэблахъуным, пшъэ-
дэкыжъыр зэрэсымаджхэм ыпкъ кыккэу
атехъижъигъэним афэгъэхыгъэхэр ыкки
зэрарэу Ѣыненгъэмрэ псаунгъэмрэ
къафахъигъэхэр зэтегъеуцожыгъэнхэм
яхъиплагъэхэр.

Мыш дэжым хыкумым зэхифын

ыльэкъыщтыгъ сыйд фэдэрэ зэдэонри аш хэлэжжээрэ пстэури кызырэмыкIолIешүүтхэмкIе ыкIи ежжэхэр хэмэйтхэу зэхафынэу льэлухэр къатхыгъэхэми, къекIолIэнхэр хабзэкIе шIокI имыIеу щымытмэ. Аш нэмыкIеу цыфхэм хыккумхэм тхыльтхэр къарамыхылIехэу, электрон амалхэр кызыфагъэфедэхээз къальгацээсынхеу араштыгъэ.

Жыныштыуактам и 12-м щегъэжьагъэу Адыгейим ихыкумхэр, урысые хыыкумхэм афэдэу, ыпэрэ ыофшактам төхважыгъэх санитарнэ-эпидемиологическэ шапхъэхэу Урысые Федерацием ишъольтыр щагъэфедэхэрэм адиштэу ялоф агъэпсызэ.

Федорхон одштуу ялбарчалыг.

Икшыгээм ильясым Адыгэ Республикаэм и Апшэрээ хъыкум и Тхъаматэ игукъэклэ зэхагъэуцугаа ыкын гъэтхапэм и 18-м аухэссыг «Адыгэ Республикаэм ихъыкум системэ иветеранхэм я Советэу Адыгэ Республикаэм ихъыкумышихэм я Совет дэжь шылажьэрэм и Положение».

Ветеранхэм я Совет АР-м ихыкүмшіл-
хэм я Совет дэж ренэу щилжээрэ
общественнэ күплийко щит, Адыгейим
ихыкүм системэ иветеранхэм яло зэхэ-
льэу яфитыныгъэхэр къеухумгъэнхэм
ыкыя яшоигъоныгъэхэр гъэцкігъэнхэм,
хыкүм сообществэм ищылэнтигъэ шуугай-
кытэу къыхгъэлжээгъэнхэм апаа зэхаж-
агь. Адыгейим ихыкүм системэ иветеран-
хэм я Совет и Тхаматэу агъэнэфагь
ыкыя АР-м ихыкүмшілхэм я Совет хагъэ-
хягъ Трахъо Аслын Исмахыилэ ыкъор
— АР-м и Аппшэрэ хыкүм и Тхаматэу
лытэнтигъэ зыфаширэ отставкэм щилэр.

Хыкумушыл хүүтштэм икъихэхэн кыл зэрекуал! Эхэрэр нахьышу шыгъэнэм къыдыхэлъятаагьэу 2020-рэ иль эсэм итыгъэгъээз мазэ хыкумушхэм я Совет унашьо үштаг я кандидатхэм я психических зытет улъяктуулъянэм фэгъэхыгьэе. Хыкумушхэм я Совет зэрлийтэрэмкэ, мы улъякуным ишуагьэ къэкючт сэнхэхтамын фытегъэпсихъэгъэ юфышхэхэу зишэн нахь гээтэйтэйгъэхэр къыхэхыгъэнхэмкэ, хыкум хабзэм, хыкум зафэм цыфхэм цыхъеу фашырэм зыкъегъээтигъанымкэ.

Хыкум системээр бэмэ къызфагъэ-
йофедэн амал яэ хуугъэ ыкли
илюшэн нахъ зэлжүгэг аужырэ шапхъэхэм
атет къэбартыгъээс амалхэм зэррахьо-
рэм ишүагъэкэ. Интернетымкэ хыкуумын
зыкъыфээзыгъазэхэрэм япчагъэ ильэс
къэс хэхэ. Икыгъэ ильэсүм Республикт
и Апшээрэ хыкуум исайт закъю нэбгырэ
мин 56-рэ фэдиз (55 982-рэ) къихъяль, мы
пчагъаэр 2019-м зыгъяфедагъэхэм анахын
547-кэ (процент 1,0-рэ) нахыб (2019-рэ
ильэсүм – 55 435-рэ). «Электронное
правосудие» зыфиорэри цыфхэм ренеү
агъафедэ. Ащ щагъэунэфыг гьоготу

(Икъях я 4-рэ нэклүб. ит).

Цыфым ифитыныгъэр къаухъумэхээ

(Икэух.)

1025-рэ цыфхэм къэлэ, район хыкумхэм ыкыл республикэм изэгэшүжүх хыкум участкэхэм зафагъэзагъэу (2019-рэ ильэсэм – 442-рэ). Йофтгъо пэпчкэл игъом джэуп икъухэр аратыжыгъэх.

Процессым хэлажьхэрэм хыкумхэм тхыльхэр электрон шуашэм ильхэе ратын ыкыл шыхъатхуу ахэр щагъэфеджыных фитыныгъэ ялэ зыхъугъем къыщыублагъэу (2017-рэ ильэсэм ищилэ мазэ и 1-м щегъэжьагъэу) ильэс къэс ахэм япчагыи хэхъо. Джащ фэдээр икыгъэ ильэсэм Адыгейим ихыкумхэм мы шыкылэмкэ тхыль 7078-рэ къялакхъягъэ, мы пчагъэр процент 56,8-кэл е фэдэ 2,3-кэл нахыб гъэреклопагъэ мыш фэдэ иуахътэ егъепшагъэмэ (2019-рэ ильэсэм – 3054-рэ). Аущтэу зыфхэхъуагъэр зэклэми апэу республикэм ихыкумхэм ыкыл «карантин» шуашэм итхэу юф зэршагъэр ары. Мы электроннэ тхыльхэм ашыщэу процент 39,7-мрэ (2810-р) процент 31,0-мрэ (2194-р) Мые��опэ къэлэ ыкыл Тэхъутэмькье район хыкумхэм алэхлагъягъэх.

Ыпэкэ къэзгъэльхэгъэгэ пчагъэхэм сакылыкъырыкыизэ къыкылеслотыкылжыбы сшоигы УФ-м и Авшэрэ Хыкум и Тхъаматэу В.М. Лебедевым игушылхэрэ: «Хыкум зафэм ихбэзгъэуцу лъапсэ нахышу шыгъэнэмкэ, хыкум юфшэн зыкыл гъэпсыгъэнэмкэ ыкыл лъэхъанэм диштэрэ шыкылхэр хыкумхэм агъэфедэнхэмкэ. Урсые Федерацием щылхарыгъэхэрэ юфыгъохэр хыкум ухуумэнэм шуагъэр къытрым тикъэралыгъэ шыххъэхъогъэнэм фэорышиштыхъ».

2020-рэ ильэсэм республикэм ифедеральнэ ыкыл зэгъешүжүх хыкумшхэм мини 116-м ехъурэ (116 424-рэ) уголовнэ, гражданске, административнэ юфхэр ыкыл администривнэ хбэзэукъонгъэхэм афэгъэхъигъэрэхэр зэхагъигъэх. Мы пчагъэр 2019-м елтыгъэмэ, проценти 9,7-кэл нахыб – юфи 106 087-рэ зэрэхъуагъэр, зиггугуу къэшшыгъэ юфшлакхуу тъзтехъэгъагъэр къыдыхэлтигъэу. Пчагъэм щыщэу зэгъешүжүх хыкумшхэр зыхэлтигъэхэр юф 99 015-рэ (процент 85,0-рэ), 2019-рэ ильэсэм – 90 801-рэ е процент 85,6-рэ. Хыкумхэм нэмисыхээ республикэм исудхэр 2020-рэ ильэсэм зыхэлтигъэхэр юфхэмрэ юфыгъохэмрэ зэклэмки мини 121-рэ фэдиз (120 667-рэ) мэхъу, ар проценти 7,2-кэл нахыб 2019-м зыхэлтигъэхэм нахы (112 538-рэ).

Мы пчагъэхэм зэклэми анахышоу къагъэльгээ хыкумхэм обществэм цыхъе афишырэр ыкыл цыфхэм яфитынгъэхэмрэ хабзэм къаритирэ федэхэмрэ хыкумхэм къызерахъумэхэр ишуагъэ.

Мыш дэжым юфхэм язитет шылыкъэ ахэм къатирэп, сыда помэ экономическа къингихъоу ыкыл ахэм къыздахъигъэхэу урсые экономикэми къылтышыгъэхэр тэтилофшэнкни зэхэтшагъэх.

2015-рэ ильэсэм къыщыублагъэу гражданске юфхэмрэ административнэ хбэзэукъонгъэхэмрэ япчагъэзэу къэлэ, район, зэгъешүжүх хыкумхэм зыхэлтигъэхэм япчагъэзэу хэхъуагъ. 2015-рэ ильэсэм ахэр мин 66-рэ фэдиз хуущыгъэхэм, 2020-м мини 114,5-м шлакыгъэх.

Мы пчагъэхэм сыда къауатэрэ? Статистикэм къытыхэрэ нэмиск гумэ-къыгъохэм афэгъэхъигъэха, гүшүлээ пае, тихбэзгъэуцуун икъингихъоу? Щеч хэмыльэу, ары. Къэуакхэр лупкыхэп, зыр адрам къиреутыжы, шапхъэхэр хбэзэ акт зэфэшхъафхэм къащыгъэхэр зэфэшхъафхэу къылбуруйонхэ плъэкыщ ыкыл хыкумхэм зэхишире зэдэонхэм ябагъэ аш хегъахъо.

Пчагъэм зэрэхахъорэм нэмиск лъэ-ныкыу и – хыкумшхэм юфу атеягъэ-уагъэр нахыбэ мэхъу. Зы хыкумшын тельтигъэу «юф пчагъэзэу зэшүахъэрэ шлэнгъэхкэ къэушыхъатыгъэу» зыфилорэм

къикырэр бэмэ ашлэу сшошы. Мы къяуаклэм къидельтэе нэмиск уахътэм юфыр бащэу къыгъэльгэхон зэрильгэйштэр.

Мазэ къэс район хыкумхэм изы хыкумш юфу зыхэлтигъэхэм ыкыл апелляционнэ юфыгъохэр къышаэтигъэхэмкэ зэшүихырэр производствэ 36,4-рэ мэхъу, ахэм ашыщэу: уголовнэ юфхэмкэ 2,5-рэ; гражданске ыкыл администривнэ юфхэмкэ – 23,4-рэ; административнэ хбэзэукъонох юфхэмкэ – 10,5-рэ.

Зэгъешүжүх хыкумш юф 340-м нахыбэ мазэм къытегфаг (344,2-рэ), ахэм ашыщэу: уголовнэ юфхэмкэ – 1,5-рэ; гражданске ыкыл администривнэ юфхэмкэ – 290,2-рэ; административнэ хбэзэукъонох юфхэмкэ – 52,5-рэ.

Къыгъэгэштэгъэхэн фае джащ фэдэ къин зэрэхэтхэзи хыкумхэр фырекуух зипчагъэ хэхъорэ юфхэм язэхэфын зэшүахъинуу. Мыр зы лъэгаглэу берэ нэпльэгтум къимыгъэхэрэ ашыщ, ау уасэу илэр хэшүкыл физилхэм дэгьюо къагарэо.

Юфхэр зэхагъих эзхьум хыкумхэм шлак имылэу ялэубутигъагъэр. Урсые Federatiom и Конституции ишапхъэхэр, дунэе правэм, материальнэ ыкыл процес-суульнэ хбэзэгъэуцугъэм къадыхэлтигъэхэр арих.

Уголовнэ, гражданске ыкыл администривнэ юф шхъафхэм, администривнэ хбэзэукъонгъэхэм афэгъэхъигъэхэн хыкум практикэм къыхафхэхэрэр зэфэтхъыжъхэр, тахгэлтигъэхэн хуугъэх. Ахэм якъеуххэмкэ зэхэсгъохэр редгээлкокытгэх, унашую тшыгъэр тхыгъэхэу къэлэ, район, зэгъешүжүх хыкумхэм афэдгъэхъытгэх эхуукъонох юфхэр дагъэзжынхэ зэрэфаехэр къащыуагъэхэу.

Республикэм и Авшэрэ Хыкум изональнэ хыкумшхэм яофшэнин пандемиэ зэхъокыныгъэхэр къыхилхъагъэх. Къэлэ ыкыл район хыкумхэм ахэр ренеу яклонгэнхэ алэкынэу щытигъэп. Мыш дэжым юфыгъо пстэуми ахэлтигъэрэх хыкумхэмрэ зэгъешүжүх хыкумшхэмрэ яофшэн нахь дэгьюо зэхэгъэзэнэм фэш икыгъэ ильэсэм къыкылцэд республикэм и Авшэрэ Хыкум юфыгъохэр ригтээлкокыгъэх, пэлдүзгээ шыкыл ыгъэфедэрээ, уголовнэ, гражданске, административнэ юфхэм, администривнэ хбэзэукъонгъэхэмкэ юфыгъохэм афэгъэхъигъэхэнхэмкэ, федеральнэ ыкыл зэхэшүжүх хыкумшхэм 1479-мэ (процент 77,0-рэ) афэгъэхъигъэхэн уголовнэ юф 1 390-мэ ахэлтигъэрэх – процент 82,6-рэ. Мы пчагъэм къегэльгээ юфхэр дэгьюо зэрэзхэфыгъэхэр.

2020-рэ ильэсэм имээз 12 Адыгэ Республиком ихыкумхэр нэбгырэ 1922-мэ афэгъэхъигъэ уголовнэ юф 1 830-мэ ахэлтигъэрэх.

Мые��опэ къэлэ ыкыл Адыгейим ирайон хыкумхэм яхыкумшхэм нэбгырэ 1479-мэ (процент 77,0-рэ) афэгъэхъигъэхэн уголовнэ юф 1 390-мэ ахэлтигъэрэх – процент 76,0-рэ.

Федеральнэ хыкумшхэм яунашохэр къызкэлтигъох юфхэм яофшэнхэр – 75,6-рэ) афэгъэхъигъэхэн зэхагъигъэ.

Уголовнэ юфи 198-рэ (процент 14,2-рэ) нэбгырэ 220-мэ альэнхыкокэ (процент 14,9-рэ) зэпагъэу. Мышэм ашыщэу зы нэбгырэм фэгъэхъигъэхэн зы юфыр зэрэхуийкыгъэхэн фэгъэхъигъэу.

Нэбгырэ 1 160-р аумысыгъ, ар уголовнэ юфхэм зэклэмки къызфызэуахыгъэхэр аухыгъэхэм япракт 78,4-рэ мэхъу. Хыеу альтигъэрэх нэбгырэ 2 (процент 0,1-рэ).

Хыапсым дэснинхэу зытыральхъагъэр нэбгырэ 438-рэ е процент 37,8-рэ, условнэу хыапс зытыральхъагъэрэхэм япчагъэ – 193-рэ е процент 16,6-рэ, шлак имылэу юфшэнхэр зыфагъэнэфагъэр – нэбгырэ 267-рэ е процент 23,0-рэ, тазырэр нэбгырэ 111-рэ е проценти 9,6-рэ, гъэтэрэзжынх юфшэнхэр – нэбгырэ 95-мэ е проценти 8,2-мэ, шхъафитынгъэр зыфагъэмкэлгэхэр – нэбгырэ 37-рэ е проценти 3,2-рэ, егъэзигъэх юф 1 999-мэ (процент 44,3-кэл е процент 44,3-кэл), гражданске юфхэм зылшиэрэ 94 108-мэ закыфагъэзэг яфитынгъэхэр зэтегъэуцожыгъэнхэм фэгъэхъигъэх лъэгагхэр ялхэу (процент 12,7-кэл нахыб 2019-рэ ильэсэм елтыгъэмэ – 83 463-рэ).

Пчагъэхэм зэклэмки нахыбэ къэшишыгъэр гражданске юфхэм чыфемкэ ыкыл юридицескэ лялтээк юф зылшиэрэ 94 108-мэ закыфагъэзэг яфитынгъэхэр зэтегъэуцожыгъэнхэм фэгъэхъигъэх лъэгагхэр ялхэу (процент 12,7-кэл нахыб 2019-рэ ильэсэм елтыгъэмэ – 83 463-рэ).

Гражданске юф 1 802-р (процент 1,9-р) сабыйхэм яфедхэм япхыгъэ даох, мышэм ашыщэу 1 598-кэл (процент 88,6-кэл) зыкылдэхэрэр афагъэцэлгээ. Социальнэ

зэдэонхэмкэ юф 62-мэ ахэлтигъэрэх (процент 0,1-рэ), афагъэцэлгээ – 17 (процент 27,4-рэ). Мышэм шыхьат хыкумшхэм социальнэ мыуухумагъэхэм хбэзэмкэ яшоигъонгъэхэр къидельтэе-гэнхэ зэрэфаер къызэрагуриорэр.

Икыгъэ ильэсэм республикэм ихыкумхэр администривнэ хбэзэукъонгъэхэм афэгъэхъигъэх юф 20 436-мэ ахэлтигъэрэх. Мышэм тэлкэ нахь маклэ хуугъэх, процент 0,4-кэл. Ар зэлхыгъэр гъэрэшнэйм изэхшэн пэшүүклюрэ администривнэ хбэзэукъонгъэхэм къызэрагуриорэр.

Икыгъэ ильэсэм республикэм ихыкумхэр администривнэ хбэзэукъонгъэхэм афэгъэхъигъэх юф 446-мэ ахэлтигъэрэх, афагъэцэлгээ – 448-рэ.

Хыкумхэм иунашо 310-у нэбгырэ 327-мэ афэгъэхъигъэхэмкэ апелляциихэр къатыгъэх. Ахэм ашыщэу унэшнуу 9-у нэбгыри 9-мэ афэгъэхъигъэхэр атырахъыгъэх, унэшо 39-у нэбгырэ 40-мэ афэгъэхъигъэх юфыгъэ аштэгъагъэхэр зэрхъо-кыгъэх.

Республикэм изэгъешүжүх хыкумшхэм иунашо 310-у нэбгырэ 327-мэ афэгъэхъигъэхэмкэ апелляциихэр къатыгъэх. Ахэм ашыщэу унэшнуу 9-у нэбгыри 9-мэ афэгъэхъигъэхэр атырахъыгъэх, унэшо 39-у нэбгырэ 40-мэ афэгъэхъигъэх юфыгъэ аштэгъагъэхэр зэрхъо-кыгъэх.

Хыкум унашо иштэнкэлэхээз хэшүхъяфыгъэх юфыгъэ 132-у е процент 56,7-у нэбгыри 135-мэ е процент 57,4-мэ яхылгээхэм ахэлтигъэрэх.

Уголовнэ юфи 177-у (процент 14,2-рэ) нэбгыри 178-мэ афэгъэхъигъэхэр (процент 40,2-рэ) зэлгээгъэх. Ахэм ашыщэу нэбгыри 2-мэ афэгъэхъигъэх юфи 2-р зэраухъижынхэ ушхъягау къызэрэхъу-гээх ылкэ къиклэу.

Аумысыгъэх нэбгырэ 235-рэ, ар зэгъешүжүх хыкумшхэм зэклэмкэл зыфыз-хяфыгъэх юфхэм япроцент 53,0-рэ мэхъу.

Атыральхъагъэр: хъалсым дэснинхэу нэбгырэ 59-мэ е процент 25,1-мэ, условнэу хыапс зытыральхъагъэрэх – нэбгыри 54-мэ (процент 2,1-рэ, тазырэр – нэбгырэ 57-мэ е процент 24,3-мэ, зыгъэтэрэзжыкын юфшэнхэр – нэбгырэ 23-мэ е проценти 9,8-мэ, шлак зымын юфшэнхэр – нэбгырэ 73-мэ е процент 31,1-мэ, зишхъафи-тиныгъэ зыфагъэмкэлгэхэр – нэбгырэ 17 е проценти 7,2-рэ. Зы нэбгырэм (процент 0,4-м) зи тыральхъагъэр.

Лэхъаным диштэрэх хыкумхэм непэ мэхъаншо зиэшлээлтигъэрэх зыфыз-хууцжы – ыумысынхэр арэп, цыфхэм яфитынгъэхэу кууагъэхэр зэтиригъэуцожынхэр, хабзэм къаритирэ федэу ялхэр къыуухъумэнхэр арих нахь. Адыгейим и Авшэрэ, къэлэ, район хыкумхэмрэ зэгъешүжүх хыкумшхэмрэ яофшэнхэн джары зытгээлэхъагъэр.

Къыгъэгэштэгъэхэн фае 2020-рэ ильэсэу икыгъэхэм республикэм къыщагъэ

Урыгушхоныр, лъйтэныгъэ фэпшыныр къелэжьы

Ростов дэс адыгэхэм афэгъэхыгъэ къэбархэм нэуасэ шуафэтшыныр лъитэгъекуатэ. Непэ зигугуу къэтшыщтыр УФ-м и Следственнэ комитет исследственнэ гъэорышаплэу Ростов хэкум щылэм ипащэу, юстициемкэ генерал-лейтенантэу Хъувадэ Аслан ары.

Къызыхъугъэр, кІэлэцыкIуугъор

Хъувадэ Аслан 1960-рэ ильэсым Тууцжыкай районом ит къуаджэу Тыгъургъой къызыхъугъор. Ильэсич ыныбжъеу иунагъо Краснодар къожыгъэ.

— Джыри гурт еджаплэм сиччесэу юрист сэнэхъятыр сыгукэ къыхэсхыгъагъ, — кытфуатэ Аслан. — Ныбжъыкэ пэпч Конан Дойл ытхыгъэ тхылхэм зылпашштыгъэ. Джаш фэдэу Шерлок Холмс сэркэ герой шъхваалу щыгъыгъ. Ар зэрэгтушысэрэв, цыфхэм зэралтыпльэрэв сицисетхынлагъ. Ашкъыхэкай, 1978-рэ ильэсым, гурт еджаплэр къызысэухым, бэрэ семигупшигъэ Пшызэ къэральгъо университетим июридическэ факультет сиччэхъягъ, Пчыхъэрэ зыщеджэхэрэ отделением сикогъагъ, ашкъыхэкай еджэнымрэ иофшэнимрэ зэдэсхын амал сиагъ.

Еджэнымрэ Иофшэнимрэ

Студентыгъо ильэсхэр псынклагъэхэн нахь мышэми, Хъувадэ Аслан игуалеу гукъэкайжхэм зафегъэзэжы. Апэрэ ильэсхэм къуухыгъэ гурт еджаплэм лаборантэу лутыгъ. Нэужым, унагъом пае ахъщэ къыгъехъенным фэш, хъалыгъу зыщагъэжъэрэ заводым хъыльезхэй къогъагъ. А лъэхъаныр къинигъэ, аулахъылхэр, ныбджэгъухэр, нахыжхэр илэпилэгъо тигущыгъу а пстэури зэринэкын ыльэкайгъ.

— Я 6-рэ курсым сисэу къызгурлыгъ, нэмийкхэм эпьэгъу сафэхъуныр сыгукэ къызэрспблагъэр. Хэбзэйэуцугъэм сириухумаклоу сиклонэу тесыубытагъ ыкыл прошуртум сицхильхэр естыгъэх. Апэрэ уахтэм стажерэу сицхильхэр, нэужым 1984-рэ ильэсым Краснодар краим и Каневскэ район ипрокуратурэ следователэу саштагъ, — къеуатэ Аслан.

Иофшэнимрэ езгэжэгъэкэ ныбжыкай апэрэ къинигъоу зэтэктээр опыт гъэнэфагъэ зэрэлэкэмылтыр ары. Аслан ахэм ашыщыгъ. Шынкэ, университетим шэнэгъэ куухэр щызэргэгъотыгъэх, хэбзэгъэуцугъэм нэуасэ щифхэхъугъ, ау практикэ икэлэлтиэр мэклагъэ.

— Апэрэ мафэу иофшэним сицыкайгъэм уголовнэ иоф къин зэхэсфынэу къисатыгъ, — игукъэкайжхэмкэ къидэгушэ Аслан. — Бзэджашэм ильэсич зынбыжь сабыйри ыукигъэу, хъунклагъэу агъэмысэштгъ. Бэмышэу университетир къэзүхыгъэ ныбжыкай ашфэдэ иоф хъыльэр зэхифынр къинигъ. Следствием ильэныкъо закъоп зигугуу къэсшырэр, чылпэ къин ифэгъэ цыфхэм ашчырэр плъэгүнүр ары. Ахэм амалэу сиэмкэ сиштуагъе язгээ

къы сшоигъуагъ. Нэужым, хъыкумым иунашокэ хъульфыгъэм лажье илэу агъэунэфыгъ ыкы аш укы тыралхъэгъагъ.

Иофшэнимрэ ильэсхэр

2007-рэ ильэсым нэс прокуратурэм ильэныкъо зэфэшхъафхэм ашылжэхъагъ, ау сидигуу следственнэ иофым хэтигъ. Следственнэ комитетыр зэрэзэхашагъэм къыхэкай, 2007-рэ ильэсым Краснодар краим ипрокуратурэ дэжь щылэм Следственнэ комитетим игъэорышаплэ иофшишнэу кулагъэ. Нэужым следственнэ гъэорышаплэ ипащэ иапэрэ гудзэу щытгъигъ. 2011-рэ ильэсым тигущыгъу Ростов хэкум агъэкайгъ. Мыш щылэм гъэорышаплэ ипащэ игуадзэу иофышагъ. 2016-рэ ильэсым Урысынм и Президент и Указкэ Темир-Кавказ федеральнэ шольтырымкэ исследственнэ гъэорышаплэ ипащэ игуадзэу агъэнэфагъ. 2017-рэ ильэсым следственнэ гъэорышаплэ Ростов хэкум щылэм ипащэ хъулагъ.

Иофшэнимрэ ебъэжэньир псынкэл, ау ыпэкэ Ростов зэрэшылэжъагъэм къыхэкай кулыкыр къин къызыхъугъэп.

Иунагъо илэубытыпIу

Хъувадэ Аслан унэгъо зэгурлыжъоу шагъ. Ишхъэгъусээр ежыррэ клалэрэ шяашьэрэ зэдаплугъ, ахэм гъэснэгъэ арагъэгъотыгъ. Тигущыгъу ильягъо клалэр рыхлаагъ — следователь сэнэхъатыр къыхихыгъ. Пшашъэм Пшызэ къэральгъо университетим иэкономическэ факультет къуухыгъ. Ахэр цыфынгъэ, гукъэгъуныгъэ ахэлэу агъесэн зэральэгъэм ны-тыхэр рэгушох.

Сабийхэр Адыгэим къызымыхъугъэхэми, ныдэлфыбзэр арагъэшлэним ны-тыхэр пылыгъэх. Джыре уахтэ ахэм адыгабзэр зэрифшыуашэу ашэ ыкы ригущыгъэнхэ альэкы. Джаш фэдэу шэн-хабзэу тильэлкэ хэлхэр зэрээрэгъэшлэштим пылыгъэх. Аслан зэрильтээрэмкэ, сабийхэм ялункэ анахъеу унаэ зытебъэтэн фаер нахыжхэм шхъэкайфенгъэ апагъохызэ къэтэджынхэр, къызхэкайгъэ лъэпкын лъйтэнэгъэ фырьиэу щытынхэр ары.

АБРЭДЖ Сэтэнай.

КІэлэпIу анахъ дэгъур къыхахыщт

Гъэтхапэм и 1-м къыщегъэжъагъу и 5-м нэс «2021-рэ ильэсым икіэлэпIу анахъ дэгъур» зыфиорэ зэнэкъокъум имуниципальнэ уцугъо Адыгэим щыкIощт. КІэлэцыкIу Ыгыпылэу N 10-м ар щызэхашшт.

Мыекъопэ къэлэ администрацием гъэснэгъэмкэ и Комитет къызэршыагъэмкэ, Мыекъуапэ ыкыли станицэу Ханскэм адэт кІэлэцыкIу Ыгыпылэхэм иоф ашызышшэрэ нэбгыри 7 зэнэкъокъум хэлэжъэшт. Эпидемиологии шапхъэхэм адиштэу иофхъабзэр зэхашшт, цыф макэ къырагъэблэгъэшт.

Зэнэкъокъум иапэрэ уцугъо «Интернет-портфолио» зыфиорэ лъэнэкъомкэ зэнэкъокъугъэх, ятлонэрэ уцугъом «Мой успешный проект» ыкыли «Педагогическое мероприятие с детьми» зыфиорэмкэ заушэтышт.

Анахъ дэгъо зыкъэзыгъэльяхъэрэр аужыре едзыгъом ильэныкъоху «Мастер-класс» ыкыли «Ток-шоу» зыфиохъэрэм ахэлэжъэштых.

Зэнэкъокъум изэфхъысихъхэр «2021-рэ ильэсым икіэлэпIу анахъ дэгъур» зыфиорэ зэнэкъокъум иреспубликэ уцугъо зыкъышигъэлэгъошт.

(Тикорр.).

Адыгейм икъэралыгъо гъэпсыкІэ ильэси 100 зэрэхъурэм фэгъэхъыгъ

МэфэкІым игъэкІотыгъэу тыпэгъокІы

Къэралыгъо гъэпсыкІэ илэу Адыгеир зыпсэурэр ильэси 100 зэрэхъурэм фэгъэхъыгъэ юфтхъабзэхэр республикэм игъэкІотыгъэу щэкІох.

Адыгэхэр итэкъухъагъэхэу дунаим щэпсэух нахь АмышІами, яшэн-хабзэхэр, Іэпэшысэхэр къауххумагъэх, щыІэнэгъэм щылъагъэкІотагъэх.

2020-рэ ильэсүүм культурэм, искуствэм яхылІэгээ зэхэхэе 20 фэдиз Адыгэ Республиком культуремкіэ и Министерствэ зэхищаг. Фестивальхэр, пчыхъэзэхахъэхэр, сурэт къэгъэлъэгъонхэр, нэмийкхэри цыфхэм ашлогъэшэгъоньгъэх.

ІэпІасэхэм яшІашІагъэхэр

Мыецкуапэ ипчагу шхъаалу В. И. Лениним ыцлээ зыхырэм лъэпкэ ІэпІасэхэм ялофшагъэ къызыщаагъэлъяном, тагъэгушхуаг.

Урысъем, Адыгейм, Ингушетиом культуремкіэ язаслуженэ юфышІэу Шъэуапцэкъо Аминэт зэхэшэкто купым хэтхэм къащихъуаг. Аш анахъэу ынаалэхтыридзагъэр лъэпкэ шлэжкыр ІэпІасэхэм ялофшагъэ къызэрэхъырэр ары.

Пэсэрэ лъэхъаным къыщегъэхъагъэе адыгэмэз эшэхэе зэхэхэе альэкы. Адыгеир къэралыгъо гъэпсыкІэ илэу зыпсэурэр ильэси 100 зэрэхъурэм ипэгъокI фестивалыр дунээ зэхэхъэшхом фэдгъэдаг.

Унагъом ищыкІэгэе Іэмэ-псымэхэр, адыгэ шыум ишъуаш щыІэнэгъэм зэрэхэммыкыакІэрэр, адыгэ лъэпкэ шуашэр, фэшхъафхэри лъэгъупхъэх.

ОсэшI купым тхъамэтагъор щызэзыхъэу, Адыгэ Республиком изаслужен-нэ сурэтишІэу Хуажъ Рэмэзан къытиуагъ ІэпІасэхэм ялофшагъэ дунээ мэхъанэ илэу къызэрэгъэлъягъорэр.

Адыгэхэр итэкъухъагъэхэу дунаим щэпсэух нахь мышэмми, яшэн-хабзэхэр, Іэпэшысэхэр къауххумагъэх, щыІэнэгъэм щылъагъэкІотагъэх.

Тэххутэмикье районым къикІыгъэ. Дыды Фатимэ нысэшэ джэгум щыщ едзыгъохэр үүпкэу къыгъэлъэгъуагъэх. Пчы палор, дэхжээ бэшыр, пчым палор зэрэпальхъэштгээр, нысацэм хъатыклю мэхъанэу щыриэр, нысэни орэдым диштэрэ лъэпкэ Іэмэ-псымэхэр, фэшхъафхэри къыгъэлъягохээ, тызыгъэгъозэрэ къэбархэр къылотагъэх.

Адыгэ шуашэр зыдыхэрэ Боджэкъо Бэлэрэ Цурмыт Рузанэрэ ялофшагъэхэр фестивалым имызакью Адыгэ Республиком и Къэралыгъо филармоние, Мыецкуапэ щыклю мэфэкхэм ашытгэлъгъуаг.

Лъэпкэ шуашэр

— Тильэпкэ ишъуашэ идэхагъэ дунаим щашэ, — игуушысэхэр къытфуятух Боджэкъо Бэлэ. — Силофшлэн сшохъэшэгъон. Цыфыбэ къытлокъэ, ялъэуухэр афэтгъэзаклэх.

Унагъом ищагу, унэр

Красногвардейскэ районым щыпсэурэ Лышэ Ахъмэд ялофшагъэ Москва, Мыецкуапэ, фэшхъафхэм къащигъэлъгъуагъ. Адыгейим имэфэкI ехъулэу ѿшынхэм ягушишэ.

Пхъэкычыр, шыкІепшынэр, унагъом ищыкІэгэе пкыгъохэр ялофшагъэхэм ахэтэлъягъох. Адыгэ унагъом ищагу дахэу зэгъэфагъэу сурэтхэмкіэ, Іашлахъэхэмкіэ къызэрэгъэлъягъорэр зэдгээштэйр тшлэрэх.

— Адыгэргэ адыгэу зэрэпсэурэр ишагу гъэпсыкІэу илэмкіэ къыгъэлъэгъон ылъэкыищт, — elo Лышэ Ахъмэд. — Пхъэм хэсшыкыхэрэр лъэпкъеу сизынчишым итарихъ, шэн-хабзэхэм ясэпхых.

Битэ Азэрэ Джарымэкъо Зурыетрэ ялшагъэхэри зэхахъэхэм бэрэ ашытэлъэгъу. Шуухафтын пшын пльэкыищт пкыгъохэр дахэх, лъэгъулхъэх, лъэпкэ шлэжьым къылъырэкъях.

СурэтишІхэр, гупшысэхэр

Нэм ылъэгъурэр гум шхъалэ зэрэфхэхъурэр адыгэ гущиэжхэм ашызэхтэхы. Бырсыр Абдулахъ, Къат Тэуцожъ, Къуанэ Аспъян, Хуажъ Рэмэзан, фэшхъафхэм ясурэтхэр музейхэм, еджаплэхэм, сурэт къэгъэлъэгъуаплэхэм ашытэлъэгъу.

Къуаджэм щыпсэурэ нахьыжъэм язэлукэ, упчэжъэху зэфхъуухэрэм ясурэтхэр Къат Тэуцожъ зыми фэмыдхэу ышыгъэх. Бырсыр Абдулахъ Сирием, Адыгейим ашыпсэухэрэм яшэн-хабзэхэр сурэтхэм къащегъэлъягъох.

Гуашэм, нысэм, унагъом исабыйхэм язэдышылакъэ Къуанэ Аспъян къыгъэлъягъозэ, сурэтим псэ къылъегъакъэ, щынэгъэм куо ухещэ.

Хуажъ Рэмэзан нахьыбэрэмкэ исурэтхэр пхъэм хешыхылакъэ. Унагъом илофшлакъэ, шэн-хабзэхэр гум ихъыкыхэрэм адештэх. Сурэт пэпчь еклонлэкъэ хэхыгъэ фешы. Адыгэ лъыжъым, кіллэцыклю дунаир зэральэгъурэр сурэтим къыхэшы.

Лыгъо гъэпсыкІэ илэу зыпсэурэр ильэси 100 зэрэхъурэм фэгъэхъыгъэ унашьохэр ѿшрахъуагъэх.

Шъэуапцэкъо Аминэт къыуагъ Адыгейим итарихъ фэгъэхъыгъэ фильмыр зэрэтырахъытэр, республикэм и Лъэпкэ музей итарихъ ѿхылэгъэ каталогыр зэрэгхэзьаазырэр. Адыгейим икъэралыгъо гъэпсыкІэ къизытотыкыре альбомэу сурэтхэмкэ гъэклэрэклагъэр дунаим щалъэгъуут.

ЩысэшІухэр

ІэпІасэхэу Сетэ Сафиет, Абрэдж Гощэфырж дунаим щашэх. Ныбжыкхэхэр рагъаджэх, шумрэ дэхагъэмрэ афагъасх.

Іэштынэ Муминат Гъобэкъуае щигъэсэгъэ ныбжыкылабэ республикэм изэнэкъокуухэм ахэлажьэ.

МэфэкІым фэгъэхъыгъэх

Республикэм культуремкіэ и Министерствэ изэхахъэхэм Адыгейир къэра-

2018-рэ ильэсүүм Адыгейим икъэралыгъо гъэпсыкІэ ильэси 100 зэрэхъурэм фэгъэхъыгъэу юфтхъэбзэ шхъаалэхэу зэхашшэхэр агъэнэфагъэх. Зэхэшэхээ купым итхъаматэр Урысъе Федерацием и Правительствэ и Тхъаматэ игуадзэу Д. Н. Чернышенкэр ары. Зэхэшэхээ купым итхъаматэ игуадзэр Адыгэ Республиком и Лышэ Ахъмэд Мурат.

МэфэкI зэхахъэхэр республикэм зэрэшылтыкыуатэхэрэм шуашыдгъэгъозшт.

ЕМТЫЛЬ Нурбый.

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу
 «Цыфхэр жъугъеу зыхэлжээрэ юфхъабзэхэм язехъанкэ
 юфыгъо заулэ зэшохыгъэнэм ехыллагъ» зыфиорэм
 ия 6-рэ статья зэхъокыныгъэ фэшыгъэнэм
 фэгъэхыгъ

*Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм
 2021-рэ ильэсэм мэзаем и 16-м ыштагъ*

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Цыфхэр жъугъеу зыхэлжээрэ юфхъабзэхэм язехъанкэ юфыгъо заулэ зэшохыгъэнэм ехыллагъ» зыфиорэм ия 6-рэ статья зэхъокыныгъэ фэшыгъэнэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2012-рэ ильэсэм тыгъэгъазэм и 28-м аштагъэу N 158-р зытетэу «Цыфхэр жъугъеу зыхэлжээрэ юфхъабзэхэм язехъанкэ юфыгъо заулэ зэшохыгъэнэм ехыллагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэцүүгээ, 2012, N 12; 2019, N 7, 12) ия 6-рэ статья зэхъокыныгъэ зэхэуягъэхэр, 2012, N 12; 2019, N 7, 12) ия 6-рэ статья зэхъокыныгъэ фэшыгъэнэу, а 1-рэ, я 2-рэ пунктихэр мыш тетэу къэтыгъэнхэу:

«1) мэшоукъогу, автобус вокзалхэм къапэуль чыгухэр;
 2) республикэ е муниципальнэ, чыпіл мэхъанэ зиэ автомобиль гъогухэу зэкіеми зэдагъэфедэхэрээр;».

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым куачлэ илэ зыхъурэр

Официальнуу къзыыхаутырэ нэуж мэфи 10 зытешлеклэ мы Законым куачлэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпывл Мурат
 къ. Мыекъупэ,
 мэзаем и 24-рэ, 2021-рэ ильэс
 N 438

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу
 «Къэлэгъэпсын юфшэнэм ехыллагъ» зыфиорэм
 ия 4-рэ статья зэхъокыныгъэ фэшыгъэнэм
 фэгъэхыгъ

*Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм
 2021-рэ ильэсэм мэзаем и 16-м ыштагъ*

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Къэлэгъэпсын юфшэнэм ехыллагъ» зыфиорэм ия 4-рэ статья зэхъокыныгъэ фэшыгъэнэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2009-рэ ильэсэм бэдзэогъум и 24-м аштагъэу N 280-р зытетэу «Къэлэгъэпсын юфшэнэм ехыллагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэцүүгээ, 2009, N 7, 10; 2012, N 4; 2013, N 8, 11; 2014, N 7, 12; 2015, N 5, 7, 8, 12; 2016, N 4, 11; 2017, N 12; 2018, N 3; 2019, N 6; 2020, N 12) ия 4-рэ статья зэхъокыныгъэ фэшыгъэнэу, а 1-рэ лахым я 143-рэ пунктыр хэгъэхьогъэнэу ыкчи ар мыш тетэу къэтыгъэнэу:

«14³) Урысые Федерацием къэлэгъэпсынкэ и Кодекс къышыцдэлтэгээльхъанхэм чыпілэхэм хэхъоныгъэ зэрашыщтым ехыллагъэ унашьохэр штэгъэнхэу;».

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым куачлэ илэ зыхъурэр

Официальнуу къзыыхаутырэ мафэм щегъэжьагъеу мы Законым куачлэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпывл Мурат
 къ. Мыекъупэ,
 мэзаем и 24-рэ, 2021-рэ ильэс
 N 439

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Цыфхэм юфшэн къафэзыгъотырэ Адыгэ республике гупчэм» ипащэрэ илофышлэхэмрэ ялэжъапкэ ехыллагъэ Положением зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъо ешы:

1. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Цыфхэм юфшэн къафэзыгъотырэ Адыгэ республике гупчэм» ипащэрэ илофышлэхэмрэ ялэжъапкэ ехыллагъэ Положениеу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2020-рэ ильэсэм жыоныгъакэм и 12-м ышыгъэе унашьоу N 89-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Цыфхэм юфшэн къафэзыгъотырэ Адыгэ республике гупчэм» ипащэрэ илофышлэхэмрэ ялэжъапкэ фэгъэхыгъэ Положением ехыллагъэ» зыфиорэмкэ аухэсигъээм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэцүүгээ зэхэуягъэхэр, 2020, N 5, 8) мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) я II-рэ разделын ия 6-рэ пункт:

а) ия 1-рэ подпункт гүшүлэхэу «150-м къыщегъэжъагъэу» зыфиохэрэр хэгъэкъыжъигъэнхэу;

б) ия 2-рэ подпункт гүшүлэхэу «120-м къыщегъэжъагъэу» зыфиохэрэр хэгъэкъыжъигъэнхэу;

в) ия 3-рэ подпункт гүшүлэхэу «100-м къыщегъэжъагъэу» зыфиохэрэр хэгъэкъыжъигъэнхэу;

г) ия 4-рэ подпункт гүшүлэхэу «50-м къыщегъэжъагъэу» зыфиохэрэр хэгъэкъыжъигъэнхэу;

2) я III-рэ разделын:

а) ия 6-рэ пункт гүшүлэхэу «180-м къыщегъэжъагъэу» зыфиохэрэр хэгъэкъыжъигъэнхэу;

б) ия 12-рэ пункт хэт гүшүлэхэу «я 5-рэ пунктим ия 1-рэ, ия 4-рэ, ия 5-рэ подпунктхэм» зыфиохэрэр аух гүшүлэхэу «я 6-рэ пунктим» зыфиохэрэр хэгъэхъогъэнхэу.

2. Официальнуу къзыыхаутырэ мафэм щегъэжъагъэу мы унашьом куачлэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу Геннадий МИТРОФАНОВ
 къ. Мыекъупэ,
 мэзаем и 18, 2021-рэ ильэс
 N 19

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкІэхэмкІэ и Комитет иунашъу

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мыльку ищэнкээлэхэмкэ зэфыщтыкІэхэмкІэ и Комитет иунашъу

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мыльку ищэнкээлэхэмкэ зэфыщтыкІэхэмкІэ и Комитет иунашъу

2001-рэ ильэсэм тыгъэгъазэм и 21-м аштагъэ Федеральнэ законэу N 178-р зытетэу «Къэралыгъо, муниципальнэ мылькур приватизацье зэрашырэм ехыллагъ» зыфиорэм ия 18-рэ статья, Урысые Федерации и Правительствэ 2012-рэ ильэсэм шышихъэум и 27-м ышыгъэе унашьоу N 860-р зытетэу «Къэралыгъо е муниципальнэ мылькур электрон шыкілэхэмкэ зэрашэрэм ехыллагъ» зыфиорэм, Адыгэ Республикэм и Законэу 2019-рэ ильэсэм тыгъэгъазэм и 31-м аштагъэу N 316-р зытетэу «2020 — 2022-рэ ильэхэм Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мыльку приватизацье зэрашыцт программэм ехыллагъ» зыфиорэм, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2021-рэ ильэсэм мэзаем и 5-м ышыгъэе унашьоу N 22-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мыльку приватизацье шыгъэнэмкэ шапхъэхэм яхыллагъ» зыфиорэм адиштэу:

1. Аукционхэм язэхэцэнрэ кадастрэ уасэм игъэнэфэнрэ афэгъэзэгъэ отделым АО-у «Сбербанк-АСТ»-м иэлектроннэ сатыу площацкэ, сатыу секциеу «Приватизация, аренда и продажа прав» зыфиорэм къэралыгъо мылькур приватизацье зэрашырэм ехыллагъэ хэбзэгъэцүүгээ тетэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мыльку зэрашштэм ехыллагъэ къебарыр ригъэхъанэу:

1) приватизациемкэ шапхъэхэм (гуадзэу N 1-м);
 2) Комитетым къытыгъэ къебарыр (гуадзэу N 2-м) адиштэу.

2. Мы унашьор зэрагъэцакіэрэм Комитетым итхаматэ игуадзэу С. Р. Хъакъунэм гүнэ лъифынэу.

Комитетым итхаматэу И. П. БОЧАРНИКОВА
 къ. Мыекъупэ,
 мэзаем и 16, 2021-рэ ильэс
 N 52

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкІэхэмкІэ и Комитет иунашъу

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мыльку ищэнкээлэхэмкэ зэфыщтыкІэхэмкІэ и Комитет иунашъу

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мыльку ищэнкээлэхэмкэ зэфыщтыкІэхэмкІэ и Комитет иунашъу

2001-рэ ильэсэм тыгъэгъазэм и 21-м аштагъэ Федеральнэ законэу N 178-р зытетэу «Къэралыгъо, муниципальнэ мылькур приватизацье зэрашырэм ехыллагъ» зыфиорэм ия 18-рэ статья, Урысые Федерации и Правительствэ 2012-рэ ильэсэм шышихъэум и 27-м ышыгъэе унашьоу N 860-р зытетэу «Къэралыгъо е муниципальнэ мылькур электрон шыкілэхэмкэ зэрашэрэм ехыллагъ» зыфиорэм, Адыгэ Республикэм и Законэу 2019-рэ ильэсэм тыгъэгъазэм и 31-м аштагъэу N 316-р зытетэу «2020 — 2022-рэ ильэхэм Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мыльку приватизацье зэрашыцт программэм ехыллагъ» зыфиорэм, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2021-рэ ильэсэм мэзаем и 5-м ышыгъэе унашьоу N 22-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мыльку приватизацье шыгъэнэмкэ шапхъэхэм яхыллагъ» зыфиорэм адиштэу:

1. Аукционхэм язэхэцэнрэ кадастрэ уасэм игъэнэфэнрэ афэгъэзэгъэ отделым АО-у «Сбербанк-АСТ»-м иэлектроннэ сатыу площацкэ, сатыу секциеу «Приватизация, аренда и продажа прав» зыфиорэм къэралыгъо мылькур приватизацье зэрашырэм ехыллагъэ хэбзэгъэцүүгээ тетэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мыльку зэрашштэм ехыллагъэ къебарыр ригъэхъанэу:

1) приватизациемкэ шапхъэхэм (гуадзэу N 1-м);
 2) Комитетым къытыгъэ къебарыр (гуадзэу N 2-м) адиштэу.

2. Мы унашьор зэрагъэцакіэрэм Комитетым итхаматэ игуадзэу С. Р. Хъакъунэм гүнэ лъифынэу.

Комитетым итхаматэу И. П. БОЧАРНИКОВА
 къ. Мыекъупэ,
 мэзаем и 16, 2021-рэ ильэс
 N 53

Футбол

ФЭХЬАЗЫРЭУ ПЕУБЛЭЖЫ

«Зэкьошныгь» Мыеекуапэ — «Факел» Воронеж — 3:1.
Упльэкун ешлэгчур мэзаем и 27-м Новороссийскэ щыкыагь.

«Зэкьошныгь»: Гиголаев, Хуякло (Арсеньев, 46), Подковыровыр, Полажнов, Хыагъур, Къонэ (М. Делэкыу, 75), Ещенко (Букия, 46), Гогитый, Крылов (Такълый, 46), Ашэ (Хыасаныкъу, 80), Бабенко.

2020 — 2021-рэ ильэс ешлэгчум пиублэжынэу «Зэкьошныгьэм» зөгьехэзыры. Упльэкун зэлуктэгчум ешлэгчло ныбжыкъэхэр, клубын бэмышшэу кыралгъэблэгъагьэхэр хэлэжьагьэх.

Владислав Полажновым угловоор кызметын, хыагъэм лэгдаор дидзагь. Ятлонэрэ едзыгьор ра-

гъэжьагьэу «Факел» ыпеклэ кызыльым, «Зэкьошныгьэм» икъелчээ лэгдаор кызидзагь.

Адигеим иешлаклохэр япчагъэлчээ нахьыбэ хъухэу апэклэ ильхээзэ, «Факел» иухумаклохэр нахьыбэрэ агъэгумэкъихэу аублагь. Воронеж икомандэ иухумаклохэм ашыц шапхъэр зеукъом, Къонэ Амир пенальтикли къэлапчээм лэгдаор дидзагь. Такълый Русльян къэлапчээм пэблагъэхэм лэгдаор аритыгь. Къонэ Амир псынкъеу шыкъешшү кыгъоти, къэлапчээм дэонэу ифагь — 3:1.

— Упльэкун ешлэгчум тыу-

хыгъэх, Мыеекуапэ къэдгээзэжыгь, — кытигуагь «Зэкьошныгьэм» итренер шъхьаалэу, Адыгэ Республикаэм изаслуженнэ тренерэр Ешигоо Сэфэрбий. — Гъэтхэпэ мазэм и 7-м

Налщык тышылуктэшт чыпилэ командэу «Спартакым». Гъэтхапэм и 13-м «Зэкьошныгьэр» мыгъэ апэрэу Мыеекуапэ щешлэшт, «Динамо» Ставрополь луктэшт.

Баскетбол

ГУГЪЭМ УЕГЪЭЛЪЭШЫ

«Динамо-МГТУ» Мыеекуапэ — «Динамо» Ставрополь — 84:65 (23:13, 11:26, 29:14, 21:12).

Мэзаем и 28-м АР-м испорт Унэшхуу «Ошъутенэм» щызэдешлэгьэх.

«Динамо-МГТУ»: Чичайкин — 11, Суслов — 8, Рябов — 2, Александров — 12, Гапошин — 7, Чаленко — 2, Милютин — 6, Широков — 6, Еремин — 12, Князев — 14, Кочнев — 4.

Хэгъэгум баскетболымкэ изэнкъою суперлигэм ия 2-рэ

куп щыкторэм пэшторыгъэш ёшлэгчум щаухыгъэх. Командэ пэпчээ зэлуктэгчум 20 илагь.

«Динамо-МГТУ-м» аужыре ёшлэгчум теклоныгъэх кыышидихи, ятфэнэрэ чыпилэ зыщи гъэпытагь.

Ятлонэрэ едзыгьор «Динамо» Ставрополь 26:11-у зехьым, ти-

шлаклохэм гугъэр чланагъэп. Я 3 — 4-рэ едзыгьохэм «Динамо-МГТУ-м» хыагъэм лэгдаор ридзэнным фэшлэгчум щыкъешлухэр кыгъотыгъэх. М. Князевыр, Н. Ереминир, И. Александровыр нахь къахэштыгъэх.

«Динамо» Ставрополь иешлаклохэр Д. Соколовым очко 18, Р. Карениним 14 якомандэ кыффахыгь. Гүетныгъэ ахэлтыгъэми, теклоныгъэр кыдахын алькынэу щытагьэп.

— 2020 — 2021-рэ ильэс ешлэгчум тибаскетбол командэ апэрэ чыпилэ 7-мэ ахэфэнным фэбэнагь, — кытигуагь «Динамо-МГТУ-м» итренер шъхьаалэу, Адыгэ Республикаэм изаслуженнэ тренерэр Андрей Синельниковым. — Типшьэрэлхэр дгэцэктэгьэх.

Апэ ишьыгъэ командэхэр куп шъхьафым щызэнэкъохуултых. «Динамо-МГТУ-м» ильхэгъэхэм ахигъэхонэу фэтэо.

Чыпилэхэр

1. «Тамбов» — 36
2. «Барнаул» — 35
3. «Челябинские Ястребы» — 34
4. «Металлург» — 34
5. «Динамо-МГТУ» — 31
6. «Динамо» Ст — 29
7. «ЧелБаскет» — 28
8. «Барс-РГЭУ» — 28
9. «Нефтехимик» — 25
10. «Русичи» — 25
11. «Мицубаскет» — 24.

Самбо

ЛЫХҮЖНЫГЬЭР ЯЩЫСЭШЛУ

Урысыем самбэмкэ изэлуктэгчум юнэшхуу Новороссийскэ щыкыагьэх.

Хэгъэгум зэошхом ильхэван фашист техаклохэм Новороссийскэ заштэм, къалэр шъхъафит шыгъжыгъэнэм тидзэктэгчум юнэшхуу фэбэнагъэх. Я 18-рэ дээр, флотын къулыкъур щызыхыгъэр, фэшхъафхэри къалэм благъэу къекунхэм фэшлэгчум зезыхыгъэх. Я 1943-рэ ильэсэм, мэзаем «Чызлэгч» зэдэгчэхэх шъолтыр

цикъум тидзэктэгчум десантэу кыттысъкъихи, пыйхэм членэгъэ инхэр арагъэшыгъэх. Новороссийскэ, аш кыпэгэйнэгъуу псу-пэхэм фашист дзэхэр ашызэхакъутэхээ, тичыгуу рафыжыгъэх эхуу рагъэжьагь.

Лыгъэшхо зезыхыгъэх дзэктэгчум урысыем, адигэхэр, грузинхэр, къэндзалхэр, нэмыхи лъэпкъхэр ахэтыгъэх.

— Новороссийскэ щызэхашэгъэ спорт зэнэкъохум бэнэктэгчум 200-м нахьыбэ хэлэжьагь. Хэгъэгум ишьолтыр 14-мэ къарыкынэ юнэшхуу тидзэктэгчум ялэпэлсэнгъэ къагъэлэгъуагь. Тягэжхэр зыщызэгъэх чыпилэхэр юнэшхуу тидзэктэгчум альзэгъуагь, — кытигуагь Адыгэ Республикаэм самбэмкэ иеджаплэ илаштэ, спортымкэ дунэе класс зиэ мастэрэу Делэкъо Адамэ.

2005 — 2007-рэ ильэсхэм къэхьугъэ къалэхэр алтырэгчум самбэмкэ юнэшхуу тидзэктэгчум ялэпэлсэнгъэ къагъэлэгъуагь. Адыгэ Республикаэм зыщызэгъасэхэрэм медали 5 зэлуктэгчум къаштадахыгь.

Тыгъужь Тимур, кг 46-рэ, ты-

жыныр къыхыгъ. Джэрзыр кыдэзыхыгъэхэр: Хыакъу Эльдар, кг 49-рэ, Илья Ивановыр, кг 53-рэ, Стлашыу Эльдар, кг 58-рэ, Мирзэ Арамбый, кг 79-рэ. Тренерхэр Хыабэхуу Адамэ, Гюмлэшк Алый, Нэгъой Ибрахимэ, Чэтыхъ Алый, Гүлэтыж Хыалидэ бэнэктэгчум юнэшхуу тидзэктэгчум агъасэх.

Зэнэкъохум хагъэунэфыкырэ чыпилэхэр кыттысъдээзыхыгъэхэм зэхэшхуу тидзэктэгчум юнэшхуу тидзэктэгчум ялэпэлсэнгъэ къагъэлэгъуагь. Адыгэ Республикаэм зыщызэгъасэхэрэм медали 5 зэлуктэгчум къаштадахыгь.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбий.

Зэхэзыагъэр
ыкИ кыдэзы-
гъэкъыр:
Адыгэ Республикаэм лъэпкъ Иофхэмкэ, Иэкъыб къэралхэм ашы-пэсурэ тильэпкъэ-гъухэм адиряиэ зэпхы-ныгъэхмкэ юкИ къэбар жыгъэм иамалхэмкэ и Комитет

Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шыэр:
385000,
къ. Мыеекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кIэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчагъэкъэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлъэу, шрифтыр
12-м нахь цыкунэу
щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхъгъэхэр редакцием зэкегъэлжых.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъятыгъэр:
Урысы Федерацем
хэутын Иофхэмкэ, тел-
радиокъэтын-
хэмкэ юкИ зэлъы-
Иэсикъэ амалхэмкэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чыпилэ гъэоры-
шлапI, зэраушыхъятыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушахытырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкИ
пчагъэр
4472
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 377

Хэутын узцы-
къэтхэнэу щыт уахтэр
Сыхьатыр
18.00
Зыщаушахытырэр
уахтэр
Сыхьатыр
18.00

Редактор
шъхьаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхьаэр
игуадзэр
МэцлЭкъо
С. А.

Пшыдэкъыж
зыхыырэ секретарыр
Тхъаркъохъ
А. Н.